

פתרון מטלה 07 – מבנים אלגבריים 1 (80445)

28 ביוני 2024

שאלה 1

סעיף א'

נוכיח כי חבורה מסדר 45 היא לא פשוטה.

הוכחה. נבחן את $Syl_5(G)$ עבור G כלשהי המקיימת $|G| = 45$.

ממשפט סילו השלישי נקבל כי $n_5 = 1 \pmod{5}$ ולכן נסיק $n_5 = 1, 6, 26$ ואלה האופציות היחידות מטעמי גודל החבורה.

אנו גם יודעים כי $9 \mid n_5$ ולכן $n_5 = 1$ בלבד וממשפט סילו השני נוכל להסיק כי קיימת תת-חבורה נורמלית מסדר 5 ובהתאם G לא פשוטה. $\square$

סעיף ב'

נוכיח כי אם חבורה מסדר 30 אז היא לא פשוטה.

הוכחה. תהי G חבורה כך ש- $|G| = 30 = 2 \cdot 3 \cdot 5$.

ממשפטי סילו הראשון והשלישי נסיק כי $n_3 = 1, 10$ אם $n_3 = 1$ ממשפט סילו השני נסיק כי G לא פשוטה ולכן נניח כי $n_3 = 10$.

נגדיר $\{P_1, \dots, P_{10}\} = Syl_3(G)$ ונסיק כי $P_i \simeq \mathbb{Z}/3$ לכל $i \in [10]$ ולכן גם לכל $i \neq j \in [10]$ נקבל $P_i \cap P_j = \{e\}$.

נסיק אם כן כי קיימים 20 איברים מסדר 3 ב- G .

באופן דומה נקבל כי $n_5 = 1, 6$ ולכן נניח כי $n_5 = 6$ בלבד, ונקבל כי ישנן שש חבורות מסדר 5 ולכן ישנם 25 איברים מסדר 5 בסתירה למה

שמצאנו זה עתה, ולכן או $n_5 = 1$ או $n_3 = 1$ ובכל מקרה G לא פשוטה. $\square$

שאלה 2

תהי G חבורה מסדר סופי ו- p ראשוני.

סעיף א'

נוכיח כי כל תת-חבורת p -שנסמן $Q \leq G$ מוכלת בחבורת p -סילו של G .

הוכחה. מלמה שהוכחה בהרצאה נסיק כי קיים $g \in G$ כך ש- $gQg^{-1} \leq P$ כאשר P תת-חבורת p -סילו של G .
אנו יודעים ממשפט סילו השני כי כל חבורות p -סילו צמודות, ולכן גם g^{-1} מצמיד את P ל- P' חבורת p -סילו כלשהי, ונקבל

$$g^{-1}gQg^{-1}g = Q \leq g^{-1}Pg = P'$$

□

סעיף ב'

תהי $H \leq G$ תת-חבורה. נוכיח כי כל תת-חבורת p -סילו $P_H \leq H$ מוכלת בתת-חבורת p -סילו $P_G \leq G$.

הוכחה. P_H היא חבורת p -על-פי הגדרה וכמובן $P_H \leq G \implies P_H \leq P_G$ ולכן תנאי הסעיף הקודמים מתקיימים ונובע כי P_H מוכלת באיזושהי חבורת p -סילו $P_G \leq G$.

□

סעיף ג'

תהי $N \triangleleft G$ תת-חבורה נורמלית. נוכיח כי לכל חבורת p -סילו $P \leq G$, החבורה $P \cap N$ היא תת-חבורת p -סילו של N ו- PN/N היא תת-חבורת p -סילו של G/N .

הוכחה. אנו יודעים כי N היא איחוד של מחלקות צמידות של G , ואנו יודעים גם כי ל- G מחלקות צמידות של תת-חבורות p -סילו של G .
אילו N מורכבת ממחלקת הצמידות של P אז בהתאם $P = P \cap N$, ולכן חיתוך זה הוא חבורת p , וחבורת p -סילו של G , ולכן משיקולי גודל בוודאי שגם תת-חבורת p -סילו של N .

נניח אם כן כי N לא מורכבת ממחלקת הצמידות של P , ולכן כמובן נוכל להסיק כי $P \cap N = \{e\}$ וכמובן הטענה נכונה באופן ריק.

מצאנו כי $P \cap N$ תת-חבורת p -סילו של N , נוכיח כי PN/N תת-חבורת p -סילו של G/N .
ממשפט האיזומורפיזם השני נקבל $PN/N \simeq P/(P \cap N)$, ולכן נקבל $PN/N \simeq P$ או $PN/N \simeq \{e\}$.

במקרה השני כמובן נקבל כי זו היא תת-חבורת p -סילו של G/N , ולכן נבדוק את המקרה הראשון בלבד.

נקבל $PN/N \leq G/N$ והיא חבורת p , ונוכל להסיק מהגדלים של החבורות כי היא אף p -סילו.

□

שאלה 3

סעיף א'

לכל p ראשוני נמצא את החבורות p -סילו של D_6 .

נבחין כי $3 \cdot 2^2 = 12 = |D_6|$.

לכן לכל ראשוני גדול מ-3 חבורת p -סילו היא טריוויאלית, דהינו D_6 עצמו.

נראה כי $3 \mid n_2$, $n_2 \equiv 1 \pmod{2}$ ולכן נסיק $n_2 = 1, 3$. נראה כי $\langle \sigma^3, \tau \rangle$ היא חבורה המקיימת את התנאי, ולכן אם קיימות שתי חבורות כאלה נוספות הן צמודות לזו. מבדיקה ידנית של הצמדות נגלה כי זוהי החבורה הכזו היחידה.

נעבור למצוא את 3, נקבל $4 \mid n_3$, $n_3 \equiv 1 \pmod{3}$ ולכן $n_3 = 1, 4$, ואנו יודעים כי $\langle \sigma^2 \rangle$ חבורה המקיימת את הטענה, ומבדיקה היא צמודה רק לעצמה, ולכן מצאנו את כל החבורות p -סילו של D_6 .

סעיף ב'

לכל ראשוני p נמצא את כל החבורות p -סילו של A_4 .

אנו כבר יודעים כי $3 \cdot 2^2 = 12 = |A_4|$, וכי $n_2 = 1, 3$, $n_3 = 1, 4$, כשעלינו לגלות מה הערך הנכון.

נבחין כי $\langle (1\ 2)(3\ 4), (1\ 3)(2\ 4) \rangle$ מבדיקה ישירה היא חבורה מגודל 4 ולכן מהווה 2-סילו, ומבדיקה ישירה נגלה כי הוא היחיד. נמצא 3-סילו, לדוגמה $\langle (1\ 2\ 3) \rangle$, ולכן כמובן גם $\langle (2\ 3\ 4) \rangle$, $\langle (1\ 3\ 4) \rangle$, ואלו הם כל ה-3-סילו.

סעיף ג'

נוכיח כי לא קיימת פעולה נאמנה של חבורת הקוורטרניונים Q על קבוצה עם 4 איברים.

הוכחה. תהי קבוצה X כך ש- $|X| = 4$, ונניח בשלילה כי קיימת פעולה נאמנה $Q \curvearrowright X$.

נראה כי $8 = 2^3 = |Q|$ ולכן היא חבורת 2, ובהתאם $Z(Q)$ לא טריוויאלי, ונגדיר $g \in Z(Q)$ איבר לא נייטרלי כלשהו.

הפעולה איזומורפית ל- $\text{Sym}(X) \rightarrow Q$ ואנו יודעים כי $Z(\text{Sym}(X))$ הוא טריוויאלי, ונקבל סתירה בבנייה.

□

שאלה 4

תהי G חבורה מסדר סופי ו- p ראשוני.

סעיף א'

נוכיח כי אם $|G| \mid p^k$ אז G מכילה תת־חבורה מסדר p^k .

הוכחה.

□